

Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

>Retouradres Postbus 16375 2500 BJ Den Haag

De Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Media & Creatieve Industrie
Rijnstraat 50
Den Haag
Postbus 16375
2500 BJ Den Haag
www.rijksoverheid.nl

Onze referentie
814795

Uw brief van
11 september 2015

Uw referentie
2015Z16353

Datum 6 oktober 2015

Betreft Antwoord op schriftelijke vragen van het lid Verhoeven (D66) over de vergoeding aan NPO Radio 2 en De Wereld Draait Door voor promotie van het Koningslied

Hierbij zend ik u het antwoord op de vragen van het lid Verhoeven (D66) van uw Kamer inzake promotie van het Koningslied.

De vragen werden mij toegezonden bij uw boven aangehaalde brief met kenmerk 2015Z16353.

De staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap,

Sander Dekker

2015Z16353Onze referentie
814795

Antwoord op de schriftelijke vraag van het lid Verhoeven (D66) van de Tweede Kamer der Staten-Generaal inzake promotie van het Koningslied (ingezonden d.d. 11 september 2015).

1

Wat is uw reactie op het bericht 'NPO Radio 2 en De Wereld Draait Door (DWDD) kregen betaald voor Koningslied'? 1)

2

Is het waar dat NPO Radio 2 en De Wereld Draait Door een vergoeding hebben gekregen voor promotie van het Koningslied? Zo nee, waarom niet?

3

Hoe hoog was de vergoeding die de NOS en NPO Radio 2 hebben gekregen voor promotie van het Koningslied?

Antwoord 1 tot en met 3

Ik heb kennis genomen van de berichtgeving over vergoedingen aan NPO Radio 2 en DWDD. In de berichtgeving werd van de kant van de NOS gesteld dat de begroting voor het project Koningslied voorzag in programmakosten voor NPO Radio 2 en DWDD en dat er ook vergoedingen zijn betaald. Dit werd later door de NPO ontkend. Zowel in de desbetreffende begroting als in het overzicht van gerealiseerde kosten die de NPO aan mij heeft verstrekt, staan geen bedragen voor programmakosten voor NPO Radio 2 en DWDD. Ik maak daar uit op dat de aanvankelijk door de NOS gesuggereerde betalingen niet zijn gedaan. De NPO heeft dit ook zo aangegeven in zijn reactie op het bericht van de NOS. Uit de berichtgeving blijkt dat de NOS achteraf erkent dat zij ten onrechte de conclusie heeft getrokken dat er wel een vergoeding was betaald.

4

Klopt het dat de NPO bijna twee miljoen euro heeft ontvangen van de Stichting Nationaal Comité Inhuldiging voor alle evenementen rond de inhuldiging?

Antwoord 4

Uit de zogenaamde "Bemiddelingsovereenkomst" tussen de NPO en het Nationaal Comité Inhuldiging van 24 juli 2013 en het bijbehorende addendum van 14 januari 2014 blijkt dat het Nationaal Comité Inhuldiging € 1.800.000 aan de NPO ter beschikking heeft gesteld ten behoeve van de verzorging van media-aanbod van de door het Comité gecoördineerde evenementen.

5

Kunt u toelichten of, en zo ja, op welke wijze, de Stichting Nationaal Comité Inhuldiging door de overheid wordt gefinancierd? Indien de Stichting Nationaal Comité Inhuldiging wordt gefinancierd met publieke middelen, vindt u het dan niet vreemd dat deze Stichting deze middelen gebruikt om de publieke omroep te betalen?

Antwoord 5

Het Nationaal Comité Inhuldiging heeft bij aanvang geen budget van rijkswege meegekregen. Voor organisatie en financiering van activiteiten

was het Comité afhankelijk van de samenwerking met externe en private partijen. Volgens de financiële verantwoording van het Comité bestonden de baten van het Comité uit bijdragen van het bedrijfsleven, private fondsen, (semi) publieke instellingen en bankrente. ¹ In totaal € 4.180.303. Om alle mensen in het koninkrijk, zowel in het Europese deel als in het Caribische deel, te laten deelnemen aan een uitzonderlijke gebeurtenis als een troonswisseling en inhuldiging heeft het Comité samenwerking gezocht met de NPO en een bijdrage verstrekt. Dat is ook toegestaan volgens de Mediawet 2008.

Onze referentie
814795

6

Deelt u de mening dat betaald krijgen voor 'redactionele aandacht' ten koste gaat van journalistieke onafhankelijkheid? Zo nee, waarom niet?

Antwoord 6

Op grond van de Mediawet 2008 dient de publieke omroep te allen tijde zijn redactionele onafhankelijkheid van overheid, sponsors, andere verstrekkers van bijdragen en commercie te bewaken en te handhaven. Dat wil niet zeggen dat het verboden is bijdragen van derden te ontvangen voor de productie van media-aanbod. Dat is bij de publieke omroep aan strikte regels gebonden en mag er nooit toe leiden dat er invloed wordt uitgeoefend op de redactionele beslissingen over de vorm en inhoud van de programmering. En bovendien moet de keuze van de publieke omroep om een productie te maken en uit te zenden altijd ingegeven zijn door de onafhankelijke uitvoering van de publieke taakopdracht en vanuit eigen redactionele overwegingen. In de overeenkomst tussen het Nationaal Comité Inhuldiging en de NPO van 24 juli 2013 zijn deze elementen expliciet benoemd en vastgelegd.

7

Is het waar dat hier sprake is van reclame maken, dan wel sponsoring, van een commercieel product, buiten de STER om? Zo nee, waarom niet? 2)

8

Bent u bereid het Commissariaat voor de Media te laten onderzoeken of de 'bemiddelingsovereenkomst' tussen de NPO en de Stichting Nationaal Comité Inhuldiging in strijd is met het dienstbaarheidsverbod zoals vastgesteld in 'Beleidsregels reclame publieke media-instellingen 2011', dan wel de wettelijke voorschriften met betrekking tot reclame en sponsoring zoals bepaald in de Mediawet, of enige andere bepaling uit de 'Beleidsregels reclame publieke media-instelling' en/of Mediawet? Zo nee, waarom niet?

9

Indien er geen sprake is van enige overtreding van wettelijke regels of voorschriften, bent u dan bereid te bevorderen dat de wet zodanig wordt aangepast dat zulke overeenkomsten als tussen de NPO en de Stichting Nationaal Comité Inhuldiging in de toekomst niet meer mogelijk zijn? Zo nee, waarom niet?

10

Bent u bereid na te gaan bij de NPO of er meer van dit soort dubieuze deals zijn gesloten, zoals eerder ook de deal tussen de NOS en FOX. Zo nee, waarom niet?

¹<https://www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2014/09/25/financiele-verantwoording-van-stichting-nationaal-comite-inhuldiging>

Zo ja, bent u bereid een onderzoek in te stellen, dan wel het Commissariaat voor de Media te verzoeken een onderzoek in te stellen?

Onze referentie
814795

Antwoord 7 tot en met 10

De aandacht voor het Koningslied was onderdeel van het hele project van de productie en registratie van het evenement Koningslied en onderdeel van het creatieve programmaconcept. Het doel van het Nationaal Comité Inhuldiging om zoveel mogelijk burgers te betrekken bij het lied en aldus een gevoel van nationale verbondenheid te creëren, kon alleen maar bereikt worden met oproepen en aandacht op radio en televisie voor het lied. Het Koningslied is als initiatief van het Nationaal Comité een nationaal huldeblijk aan de nieuwe Koning en Koningin en in geen enkel opzicht bedoeld als commercieel product. Eventuele opbrengsten gaan ook allemaal naar het Oranje Fonds. Het is de taak van het Commissariaat voor de Media er op toe te zien dat alle regels met betrekking tot sponsoring, reclame en het dienstbaarheidsverbod worden nageleefd. Ik heb het Commissariaat gevraagd de bemiddelingsovereenkomst tussen de NPO en het Nationaal Comité Inhuldiging in relatie tot het Koningslied te beoordelen. Het Commissariaat heeft dit gedaan en heeft niet het vermoeden dat sprake is van een overtreding van de bepalingen uit de Mediawet 2008 inzake dienstbaarheid, reclame en sponsoring. Mede op basis van deze beoordeling zien het Commissariaat en ik geen aanleiding voor nader onderzoek. De wet stelt scherpe regels ten aanzien van dienstbaarheid, reclame en sponsoring en ik zie nu geen aanleiding de wet te veranderen.

- 1) NOS, 10 september 2015, <http://nos.nl/artikel/2056871-npo-radio-2-en-dwdd-kregen-betaald-voor-koningslied.html>; NOS: Nederlandse Omroep Stichting; NPO: Nederlandse Publieke Omroep
- 2) STER: Stichting Ether Reclame